

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 210

Warszawa, poniedziałek 5 lipca 1937 r.

Rok XII

Żniwa rozpoczęte

Na ziemiach lekkich -- katastrofalny nieurodzaj
Co mówią rolnicy?

W niektórych okolicach poznańskiego, zwłaszcza na gruntach piaszczystych, rozpoczęły się już żniwa. Również w niektórych okolicach województw centralnych rozpoczęto zbiór jęczmienia ozimego.

Urodzaje przedstawiają się fatalnie. W wielu wypadkach plon nie przekroczy 3 — 4 centnarów metrycznych z hektara.

Według opinii kół rolniczych zbiory tegoroczne teoretycznie nie pokrywają zapotrzebowania Polski, to znaczy są niższe od ze-

szlorocznych o więcej niż wynosił wywóz zbóż z Polski, choć ilość ludności wzrosła co najmniej o 400.000 osób.

Nie znaczy to jeszcze, żebyśmy byli zmuszeni do przywożenia zboża, wiadomo bowiem, że spożycie zbóż w Polsce jest elastyczne: chłop przy wysokiej cenie zboża stara się odżywiać ziemniakami, a zboże sprzedaje.

W kołach rolniczych zwracają uwagę, że obecna cena żyta — do 27 zł. za 100 kg. jest zupełnie re-

kordowa i prawdopodobnie, po przejściowej i zapewne nieznacznej niższej poźniowej podniesie się do 30 zł. za 100 kg. Wpłyne to na poprawę położenia większej własności, natomiast mniejsza własność stanie wobec wielkich trudności przekarmienia inwentarza żywego.

Zachodzi niebezpieczeństwo wydatnego zmniejszenia pogłowia trzody chlewnej i bydła, co może na przyszłość podciąć nasz wywóz hodowlany.

Sytuacja jest zatem bardzo po-

ważna i już dziś trzeba myśleć o środkach zaradczych. Na szczęście ostatnie deszcze wpłynęły na poprawę stanu okopowych — przede wszystkim ziemniaków.

Marszałek Smigły-Rydz w Liskowie

W niedzielę ubiegłą przybył do Liskowa marszałek Smigły Rydz, celem przejścia sprzętu ofiarowanego Armii przez miejscowe społeczeństwo, oraz zwiedzenia wystawy „Praca i kultura wsi”.

Po nabożeństwie, odprowadzonym w miejscowym kościele przez ks. prał. Błazińskiego przedstawicieli miejscowych organizacji społe-

cznych przekazali marsz. Smigłemu-Rydzowi ufundowane ze składek społeczeństwa 40 karabinów maszynowych, baterię haubic i 5 granatów dla Armii polskiej.

Po południu marsz. Smigły-Rydz był obecny na zawodach urządzanych przez P. W. powiatu kaliskiego, oraz zwiedził wystawę liskowską.

Czy to przekona pana ministra? O 1.800.000 dzieci w wieku szkolnym więcej niż przed 9 laty

Na 15 zjeździe lekarzy i przyrodników polskich, odbywającym się dziś we Lwowie wygłosił wykład inauguracyjny p. minister W. R. i O. P. prof. dr. W. Świętosławski p. t. „Przyrost ludności w Polsce i jego konsekwencje”.

Opierając się na danych liczbowych dotyczących przyrostu, oraz wymieralności ludności Polski, można zobrazować procentowy podział ludności według wieku.

Porównanie to wykazuje wyraźne zakłócenie odpowiadające spadkowi urodzin w latach wojny światowej. Zakłócenie to odbija się obecnie mocno na szkolnictwie, a w najbliższym czasie zaważy bardzo znacznie, na rynku pracy bowiem pojawiają się liczne zastępy młodzieży w wieku od

lat 19 do 22, poszukujących zatrudnienia.

3600000 — 5400000

Jak wielkie zmiany wywołał chwilowy spadek, a następnie gwałtowny wzrost rozrodczości w Polsce, widać z danych dotyczących liczebności dzieci w wieku szkolnym. Tak więc w latach najlepszej gospodarczej koniunktury Polska liczyła około 3.600.000 dzieci w wieku od 7 do 14 lat. Obecnie liczba ta wzrosła o 1.800 tys. do 5.400 tys. Gwałtowny ten wzrost dzieci w wieku szkolnym zbiegł się niestety, z pogłębiającym się wciąż kryzysem gospodarczym i spowodował bardzo znaczne trudności w realizowaniu powszechności nauczania.

„INWESTYCJA”

Znaczny naturalny przyrost ludności w Polsce wpływa na to, iż odsetek dzieci i młodzieży do lat 20, jest u nas znacznie większy, niż w krajach Europy Zachodniej. Odwrotnie rzecz się przedstawia z odsetkiem ludności w wieku produkcyjnym. Dlatego społeczeństwo polskie jest bardziej niż inne społeczeństwa Europy Zachodniej obciążone wydatkami na wyżywienie i wykształcenie młodzieży. Jest to inwestycja (!) bardzo korzystna, ale wymaga w chwili obecnej wielkiego wysiłku całego społeczeństwa.

20 PROC. NEDZNE ODŻYWIANYCH

Opierając się na badaniach przeprowadzonych w ostatnim roku w szkołach przez komisję lekarską można stwierdzić, że 96 proc. młodzieży należy do t. zw. „przeciętnie zdrowych”, a więc takich, z których powinni wyrosnąć „przeciętnie zdrowi obywatele”, zdolni do pracy.

Wśród młodzieży jest 30 proc. dobrze zbudowanych i nieposiadających większych usterek fizycznych, natomiast 20 proc. dzieci jest nędznie odżywianych. Wiele z nich posiada mniejsze lub większe wady organiczne.

Przed społeczeństwem polskim leży olbrzymie pole do działania w zakresie opieki nad dzieckiem i polepszenia warunków higienicznych. Jak wiemy, w tej dziedzinie do zrobienia, świadczyć może fakt, że gdy przeciętna długość życia ludzkiego w Polsce wynosi około 48 lat, w Szwecji sięga 62 lat. Należy przy tym zaznaczyć, że w porównaniu ze Szwecją zwiększona śmiertelność charakteryzuje nie tylko młodsze, ale także starsze roczniki ludności w Polsce.

(Czy te cyfry, wedle których wkrótce na rynku pracy w Polsce pojawi się o 1800000 ludzi poszukujących pracy więcej niż przed 9 laty nie przekonują pana ministra, iż niemożna dłużej czekać z załatwieniem sprawy żydowskiej i że młodzież pragnąca ją załatwić na odcinku szkół wyższych — ma rację? Przyp. Red.)

Odmowa zwolnienia 11 działaczy O.N.R-u

Władze sądowe — śledcze załatwiły odmownie podanie obrońców aresztowanych ostatnio działaczy ONR-u wśród których znajduje się kilku studentów Uniwersytetu J. P. i Politechniki Warszawskiej. Do czasu rozprawy sądowej pozostanie w areszcie 11 osób, aresztowanych pod zarzutem przynależności do organizacji, której cel pozostaje tajemnicą dla Państwa.

W. Z.

Amelia Earhardt padła ofiarą oceanu? Brak wszelkich wieści o najśłynniejszej lotniczce świata

SAN FRANCISCO, 4. 7. Statek straży przybrzeżnej „Itasca” doniósł, że poszukiwania czynione za Amelią Earhart w ciągu całego piątku, aż do późnych godzin nocnych, nie dały żadnego rezultatu. W ciągu dnia wczorajszego statek nie nadał żadnych wiadomości o rezultatach swych poszukiwań, nie ulega jednak wątpliwości, że były one negatywne. Wczoraj przeszukiwano również

strefę, położoną na północ od wyspy Howland, gdzie, jak ogólnie przypuszczano, są największe możliwości znalezienia lotniczki.

Statek „Itasca” zaprzestanie począwszy od dnia dzisiejszego dawania radiowych sygnałów dla zaginionej lotniczki Earhart, a to celem umożliwienia odbiorczym stacjom w San Francisco przejścia ewentualnych depech radiowych od lotniczki.

„Itasca” posługiwał się do tej chwili falami długości przewidzianej dla zaginionej samolotu, czemu należy przypisać okoliczność, że udało się przejąć depeche pochodzące od lotniczki.

AKCJA SAMOLOTÓW

SAN FRANCISCO, 4. 7. Wodnosamolot wojskowy, który poszukiwał Amelię Earhardt, powrócił dziś rano o godz. 5.53 dokładnie w 24 godzin po wystartowaniu do Honolulu, nie znalazłszy ani śladu lotniczki, ani też jej samolotu.

NOWY JORK, 4. 7. Z Santa Barbara w Kalifornii donoszą, że lotniskowiec „Lexington”, który przybył tam celem wzięcia udziału w „Morskim tygodniu”, wyruszy natychmiast w kierunku wyspy Howland, gdzie wszystkie jego samoloty wezmą udział w poszukiwaniu Ameli Earhardt.

SŁABA NADZIEJA

SAN FRANCISCO, 4. 7. Samolot admiralicy, który wystartował na poszukiwanie Ameli Earhardt, musiał zmienić kierunek w stronę Pearl Harbour z powodu nieprzychylnych warunków atmosferycznych. Wobec burzliwej pogody w okolicy wyspy Howland istnieje słaba nadzieja uratowania lotniczki, która w małej łódce gumowej utrzymywała się na powierzchni oceanu po wodowaniu jej samolotu.

Nowe aresztowania w Rosji Wszędzie „trockiści” i „defraudanci”

MOSKWA, 4. 7. (PAT). Od pewnego czasu krąży uporczywa pogłoska o zwolnieniu ze stanowiska i aresztowaniu trzeciego zastępcy ludowego komisarza handlu zewntęrnego Eljawy oraz ludowego komisarza zdrowia publicznego. W kołach oficjalnych nie można w tych sprawach zasięgnąć żadnych informacji. Aresztowani stoją podobno pod zarzutem „trockizmu”.

MOSKWA, 4. 7. W biurze państwowych składów nasion gatunkowych w kraju azowsko - czarnomorskim zostały wykryte poważne nadużycia. W związku z tym dyrektor biura tych składów Frolow, oraz główny buchalter Letraczek zostali zwolnieni z zajmowanych stanowisk. Sprawa ich została przekazana organom śledczym.

Nieznany samolot rzucił bomby na statek angielski

LONDYN, 4. 7. Brytyjska admiraliczka donosi, że w sobotę nieznana jej przynależności samolot zrzucał kilka bomb w pobliżu dwóch

brytyjskich torpedowców, biorących udział w kontroli hiszpańskiego wybrzeża.

Czas o tym pomyśleć poważnie...

Rząd uważał, że jest zmuszony do wyrażenia zgody na podwyżkę cen zelaza. Jest to pierwsza ważniejsza podwyżka cen kartelowych.

Ostatni komunikat o stanie zasiewów brzmi całkiem niewesoło. Urodzaje będą gorsze od średnich. Wpłyne to poważnie na poziom cen żywności.

W rezultacie grozi nam podniesienie poziomu cen wewnątrz, a zatem utrudnienie wywozu. Skądinąd wywóz ten zagrożony jest bardzo poważnie przez stan zasiewów. Słabe zbiory zbóż znajdują niewątpliwie swój wyraz w spadku produkcji hodowlanej.

Przeżywamy... tłuste lata

dobrej koniunktury. Równocześnie odczuwać będziemy, jak nigdy brak różnych towarów: starego żelazniwa — a więc i surowki odlewniczej, wreszcie wszelkich surowców zagranicznych.

Podczas gdy w latach chudych, czyli, jak wiadomo obecnie w latach nadmiaru towarów, których nie można zbyć, odczuwalimy wyraźnie paradoks złego ustroju gospodarczego, teraz odczuwamy jego skutki: przemysł kartelowy, przystosowany do małej produkcji przy wysokiej cenie nie troszczył się o ulepszenie swych warsztatów, o trwałe zabezpieczenie źródeł surowców.

Rolnik nasłuchiwał się wiele

o nadprodukcji: mimo to nie ograniczał uprawy, za co powinniśmy go my, mieszkańcy miast, błogosławić! Nie zdemoralizowany metodami współczesnego kapitalizmu produkował tyle ile mógł.

Możliwości jego były ograniczone przez przemysł kartelowy, obdzierający rolnika na węgiel, żelazie, gwoździach czy nawozach sztucznych...

Obecnie zanosi się na to, że koniunktura gospodarcza w Polsce stanie się koniunkturą wysokich cen, a nie dużych ilości wytwarzanych towarów. A koniunktura cen — to wielkie złudzenie, za które płaci się potem w latach kryzysu.

W okresie gospodarczej poprawy najważniejszym jest zagadnienie, co się robi dla przetrzymania gorszych lat, jakie zapasy porobiło się w latach tłustych na lata chude.

W wielu państwach kosztem stopy życia, kosztem wyrzuceń i ofiar, kosztem oszczędności budżetowych tworzy się wielkie inwestycje podnoszące sprawność produkcyjną. U nas niestety z jednej strony warunki niezależne od woli ludzkiej są niekorzystne, z drugiej strony ludzie pocieszają się tym, że jest trochę lepiej i że mamy plany inwestycyjne, które niestety na papierze wyglądają ładniej niż w życiu.

Konfiskata „ABC”

Spowodował wczorajszej konfiskaty ABC nie mogliśmy, wobec nieprzewidywalnych przeszkód technicznych, dostarczyć części czytelników prowincjonalnych naszego dodatku niedzielnego.

Zajść a antyżydowskie w pow. radomszczańskim

W osadzie Kruszyna, pow. radomszczańskiego doszło do burzliwych zajść antyżydowskich w wyniku których pobito kilkunastu żydów, przyczem nie oszczędzono również szyb w sklepach i mieszkaniach żydowskich. Powia domiona o zajściach policja wszczęła dochodzenie. (S.).